

Załącznik Nr 2 do Uchwały Nr 194/3957/16
Zarządu Województwa Podkarpackiego
w Rzeszowie
z dnia 12 lipca 2016r.

Podsumowanie obejmujące ocenę oddziaływania na środowisko *Programu Strategicznego „Błękitny San”*

I. Wprowadzenie

Niniejsze podsumowanie oparte jest na przepisach art.55 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (*Dz. U. z 2016 r. poz.353*) i odnosi się do *Programu Strategicznego „Błękitny San” (PSBS)* oraz *Prognozy oddziaływania na środowisko PSBS*.

Dokument prezentuje przebieg i wyniki przeprowadzonego postępowania, którego rezultatem jest strategiczna ocena oddziaływania na środowisko. Objęło ono:

- ustalenia zawarte w Prognozie,
- opinie właściwych organów,
- przebieg i rezultat konsultacji społecznych,
- propozycje dotyczące metodologii i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień *PSBS*.

Prognoza oddziaływania na środowisko PSBS została sporządzona przez zespół pracowników Podkarpackiego Biura Planowania Przestrzennego w Rzeszowie. Prace nad dokumentem Prognozy zostały zakończone w lutym 2015 r. i posłużyły one ocenie potencjalnych i rzeczywistych skutków realizacji *PSBS* dla środowiska.

II. Ustalenia zawarte w Prognozie

1. Cele jakie będą realizowane w rezultacie wdrożenia *PSBS* wpisują się w kierunki rozwoju określone w unijnych i krajowych dokumentach strategicznych, jak również są spójne z zapisami dokumentów przyjętych na poziomie regionalnym.
2. Analiza projektu Programu wykazała także jego zgodność z celami ochrony środowiska ustanowionymi na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym.
3. Program nie jest dokumentem decyzyjnym (operacyjnym), w związku z czym nie jest możliwe jednoznaczne wskazanie znaczących oddziaływań na cele i przedmioty ochrony środowiskowej, w tym obszarów Natura 2000 oraz na integralność tych obszarów. Możliwe jest jednak wskazanie potencjalnych zagrożeń, jakie może powodować realizacja analizowanego dokumentu.

4. Przeprowadzone w Prognozie analizy oddziaływań *PSBS* na poszczególne komponenty środowiska objęły: jakość powietrza, stan wód, klimat akustyczny, zasoby surowców mineralnych, powierzchnię ziemi (w tym glebę), różnorodność biologiczną, obszary prawnie chronione (w tym Natura 2000), rośliny i zwierzęta, krajobraz, zabytki oraz zdrowie ludzi, co jest zgodnie z kryteriami opisu wskazanymi w art. 51 ust. 2 pkt 2 lit.e ustawy OOŚ.
5. Na podstawie analizy informacji dostępnych na etapie sporządzania prognozy, nie zidentyfikowano znacząco negatywnych oddziaływań *Programu* na środowisko, zwłaszcza takich, które naruszałby cel czy przedmiot ochrony obszarów Natura 2000, spójność czy integralność sieci i tym samym wykluczyły możliwość przyjęcia *PSBS*.
6. W toku analiz zawartych w Prognozie nie stwierdzono konieczności prowadzenia (planowania) działań kompensacyjnych wobec środowiska. Nie można tego jednak wykluczyć na etapie realizacji procedury oceny (badania) oddziaływania na środowisko niektórych przedsięwzięć objętych *PSBS*.
7. Projekt *PSBS* nie przewiduje działań, ani nie wskazuje typów projektów, dla których, prawdopodobne byłoby znaczące oddziaływanie o zasięgu wykraczającym poza terytorium kraju. Zatem na obecnym etapie nie zachodzi potrzeba uruchamiania procedury oceny oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym.
8. W kwestii rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w *PSBS*, nie stwierdzono z punktu widzenia ochrony środowiska, konieczności ustalenia takich rozwiązań.

Etapem właściwym dla alternatywnych rozwiązań oraz wyboru wariantów optymalnych w aspekcie ochrony środowiska, będzie etap realizacji i procedury oddziaływania na środowisko zamierzeń inwestycyjnych, jakie mogą wynikać z przyjętych kierunków działań.

9. Ze względu na konieczność zapewnienia ochrony bioróżnorodności, eliminacji negatywnych oddziaływań na cele ochrony obszarów Natura 2000 oraz z uwagi na konieczność zapewnienia ochrony ludzi przed wszelkimi uciążliwościami i zagrożeniami, w tym przed zagrożeniami powodziowymi, autorzy Prognozy zaproponowali uzupełnienie treści *Programu* w części obejmującej Priorytet 2 Turystyka, działanie 2.3. – proponowane typy projektów oraz w zakresie Priorytetu 4 Środowisko i energetyka, działanie 4.4., co zostało przeprowadzone.
10. Negatywne oddziaływanie na środowisko realizacji *Programu* należy ograniczać poprzez stosowanie środków minimalizujących lub kompensujących niekorzystny wpływ podejmowanych przedsięwzięć na środowisko. Autorzy wskazali w szczególności następujące rozwiązania:

- stosowanie urządzeń retencyjnych, infiltracyjnych, ściekowych (zbiorników, rowów, powierzchni trawiastych, piaskowników, osadników, separatorów substancji ropopochodnych, kanalizacji deszczowej) zapobiegających przedostaniu się do wód substancji niebezpiecznych z dróg, miejsc postoju pojazdów i stacji benzynowych,
- zakładanie pasów zieleni ochronnej z odpowiednią roślinnością wzdłuż dróg o dużym natężeniu ruchu,
- zachowanie określonej wielkości powierzchni biologicznie czynnej oraz ograniczenie możliwości lokalizacji zabudowy w sąsiedztwie rowów melioracyjnych, w celu zachowania lokalnej retencji,
- stosowanie zoptymalizowanej organizacji pracy przy prowadzeniu robót budowlanych np. przy przeprowadzeniu sieci kanalizacyjnej, wodociągowej (sekwencyjna realizacja kolejnych odcinków) w celu ograniczenia czasu istnienia wykopów i odwodnień,
- dostosowanie gospodarki wodociągowo-ściekowej na terenach atrakcyjnych turystycznie do potrzeb rozwoju turystycznego przez odpowiednio zaprojektowanie sieci (zasięg, przepusty rur, pojemność zbiorników, parametry oczyszczalni ścieków, itp.),
- wdrażanie specyficznych rozwiązań technicznych i technologicznych przy budowie oczyszczalni ścieków,
- zapobieganie sytuacjom awaryjnym poprzez okresowe kontrole i przeglądy szczelności systemu sieci komunalnych, a także utrzymywanie ich drożności,
- weryfikowanie pozwoleń wodno-prawne na pobór wód, kontrolowanie stref ochronnych ujęć wód powierzchniowych i podziemnych,
- stosowanie urządzeń posiadających rezerwę w postaci urządzeń zapasowych oraz rozwiązań pozwalających na ograniczenie zużycia wody na instalacji w celu racjonalizacji gospodarki wodno-ściekowej,
- odprowadzanie ścieków przemysłowych, wstępnie oczyszczonych do wymaganych standardów, do sieci kanalizacyjnej,
- stosowanie indywidualnych systemów oczyszczania ścieków bytowych lub innych skutecznych metod na terenach o dużym rozproszeniu zabudowy, trudnych warunkach orograficznych, gdzie system kanalizacji zbiorczej nie przyniósłby wymiernych korzyści dla środowiska lub koszty budowy i użytkowania sieci byłyby ekonomicznie nieopłacalne,
- unieszkodliwienie osadów ściekowych, niekwalifikujących się do odzysku poprzez ich termiczne przekształcanie, składowanie na składowiskach lub retencję powierzchniową,
- stosowanie termicznego przekształcenia odpadów, z zastosowaniem immobilizacji odpadów do unieszkodliwiania popiołów i odpadów z procesu oczyszczania spalin,

- wdrażanie zintegrowanych systemów gospodarowania odpadami uwzględniając ich segregację, ewidencję, gospodarcze wykorzystanie i bezpieczne składowanie, magazynowanie (zgodnie z decyzjami oraz przepisami prawnymi w dziedzinie ochrony środowiska).

III. Opinie właściwych organów

Przed przystąpieniem do prac nad Prognozą, Marszałek Województwa Podkarpackiego pismami z dnia 22 listopada 2013 r. wystąpił do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska (RDOŚ) i Podkarpackiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego (PPWIS) o określenie zakresu i stopnia szczegółowości informacji w niej wymaganych. Wskazania w/w organów zostały przekazane autorom Prognozy.

Projekt *PSBS* wraz z opracowaną do niego Prognozą oddziaływania na środowisko, Marszałek Województwa Podkarpackiego przesłał w dniu 23 maja 2014 roku do zaopiniowania RDOŚ i PPWIS. W opinii przesłanej do Urzędu Marszałkowskiego w dniu 6 czerwca 2014 roku, Podkarpacki Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny zaopiniował pozytywnie projekt *Programu* w zakresie sanitarno-higienicznym. Z kolei Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska, w przesłanej w dniu 26 czerwca 2014 roku opinii do projektu *Programu* stwierdził, iż realizacja jego postanowień nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko, a tym samym opiniuje projekt bez wnoszenia uwag.

IV. Przebieg i wyniki konsultacji społecznych

W dniu 29 kwietnia 2014 r. Zarząd Województwa Podkarpackiego, Uchwałą Nr 343/8170/14 przyjął projekt *Programu strategicznego „Błękitny San”* wraz z *Prognozą oddziaływania na środowisko*.

Zgodnie z art. 11 i art.41 ust.1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2001 Nr 142 poz.1590 t.j.), art. 6 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr 227, poz.1658 z późn. zm.) oraz art. 54 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, realizując obowiązek zapewnienia udziału społeczeństwa w tworzeniu dokumentów strategicznych, projekt *PSBS* wraz z *Prognozą oddziaływania na środowisko* został poddany konsultacjom społecznym w okresie od 16 maja do 20 czerwca 2014 r.. W dniu 13 maja 2014 r. na stronie internetowej Samorządu Województwa Podkarpackiego www.umwp.podkarpackie.pl, została umieszczona informacja - zaproszenie do udziału w konsultacjach społecznych *Programu strategicznego „Błękitny San”* wraz z *Prognozą oddziaływania na środowisko* oraz formularz zgłaszania uwag. Do informacji dołączono w postaci plików Word i pdf, teksty projektu *Programu* i *Prognozy oddziaływania na środowisko*. Przedstawiony został także harmonogram spotkań konsultacyjnych oraz informacja o możliwości zgłaszania uwag i wniosków

do konsultowanych dokumentów w okresie od dnia 16 maja do 20 czerwca 2014 r. drogą elektroniczną na adres drr@podkarpackie.pl, w formie korespondencji pocztowej lub osobiście w Departamencie Rozwoju Regionalnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podkarpackiego.

Ogłoszenie prasowe o konsultacjach społecznych projektu w/w *Programu z Prognozą oddziaływania na środowisko*, zostało opublikowane w dniu 16 maja 2014 r. w gazecie codziennej o zasięgu regionalnym – *Super Nowości*. Poinformowano w nim m.in., iż konsultacje społeczne będą trwały w okresie od dnia 16 maja do 20 czerwca 2014 r., a przez czas trwania konsultacji społecznych projekt *Programu Strategicznego „Błękitny San” wraz z dokumentem Prognozy* będą dostępne na stronie internetowej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podkarpackiego www.umwp.podkarpackie.pl oraz udostępnione do wglądu w formie drukowanej w Departamencie Rozwoju Regionalnego Urzędu Marszałkowskiego, w pok. 339. Ogłoszenie o konsultacjach społecznych w/w dokumentów wywieszono także na tablicy ogłoszeń w budynku Urzędu Marszałkowskiego przy Al. Cieplickiego 4.

Zaproszenia do udziału w konsultacjach społecznych, zostały także przesłane w formie pisemnej do starostów, a także do prezydentów miast, burmistrzów i wójtów jednostek samorządu terytorialnego z terenu województwa, które uczestniczą w *Programie*. Adresatów zaproszeń poproszono o rozpowszechnienie informacji o prowadzonych konsultacjach wśród społeczności lokalnych.

Ponadto zaproszenie pisemne do udziału w konsultacjach przekazano do Podkarpackiej Rady Organizacji Pozarządowych w Rzeszowie, która zadeklarowała upowszechnienie jego treści wśród członków Rady.

W ramach konsultacji, zostały zaplanowane i przeprowadzone 2 spotkania konsultacyjne: w Nisku oraz w Przemyślu. Zgodnie z ustalonym harmonogramem, w dniu 22 maja 2014 roku w auli Regionalnego Centrum Edukacji Zawodowej w Nisku przy ul. Sandomierskiej 1, odbyło się spotkanie konsultacyjne, zorganizowane dla przedstawicieli JST i innych zainteresowanych podmiotów z terenu powiatów: leżajskiego, niżańskiego, stalowowolskiego oraz tarnobrzckiego. Kolejne spotkanie w ramach konsultacji społecznych zostało przeprowadzone w dniu 30 maja 2014 roku w Przemyślu w sali audytoryjnej Muzeum Narodowego Ziemi Przemyskiej. Spotkanie adresowane było do przedstawicieli JST oraz zainteresowanych podmiotów z powiatów: bieszczadzkiego, leskiego, sanockiego, brzozowskiego, rzeszowskiego, przemyskiego i jarosławskiego. Zgodnie z przyjętym harmonogramem, wynikającym z obowiązujących przepisów prawa, konsultacje społeczne zakończyły się w dniu 20 czerwca 2014 r.

W trakcie trwania konsultacji, do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podkarpackiego wpłynęły w formie pisemnej trzy propozycje zmian (uzupełnień) w projekcie *Programu*, zaś trzy zostały zgłoszone ustnie w trakcie spotkań konsultacyjnych. Żadna z proponowanych zmian (uwag) nie odnosiła się do treści Prognozy, ani możliwego oddziaływania realizacji *PSBS* na środowisko. Zarząd

Województwa Podkarpackiego postanowił o uwzględnieniu lub częściowym uwzględnieniu trzech spośród zgłoszonych propozycji.

V. Propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień *PSBS*

Istotną składową realizacji projektu Programu jest ocena oraz weryfikacja zawartych w nim założeń. Służy temu monitoring i ewaluacja wdrażania projektu *PSBS*. Proces monitoringu i ewaluacji wdrażania projektu *PSBS* będzie wykonywany za pomocą standardowych narzędzi badawczych. Podstawowym kwantyfikowanym przedmiotem monitorowania i ewaluacji będą wskaźniki produktu i rezultatu, które przypisano do priorytetów projektu *PSBS*. Wyspecjalizowaną komórką Urzędu Marszałkowskiego, która będzie przygotowywała okresowe raporty z realizacji projektu *PSBS* jest Regionalne Obserwatorium Terytorialne. Bazą dla okresowych raportów będą m.in. raporty dotyczące rozwoju województwa w cyklu rocznym i trzyletnim.

MARSZAŁEK WOJEWÓDZTWA

Władysław Ortyl